

30% kravet i «Den gode reise»

Entrepriserettsforeningen

Bærekraft og krav til 30% vekting av klima- og miljøhensyn

Dato: 21. februar 2024

Ole Wilhelm Mortensen

Sjef Anskaffelser og Totalentrepriser

Bybanen Utbygging

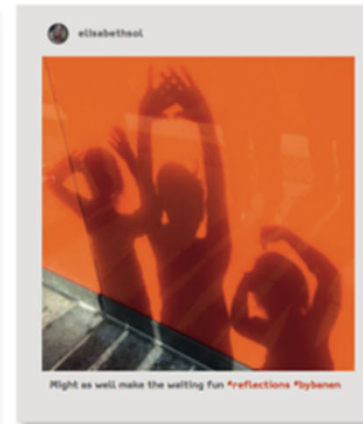
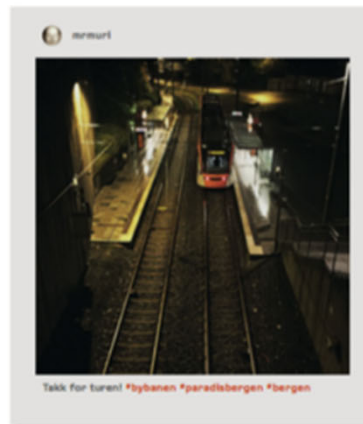
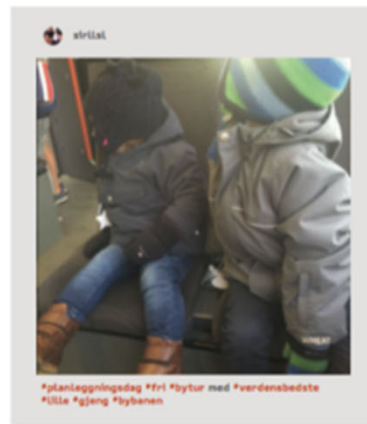
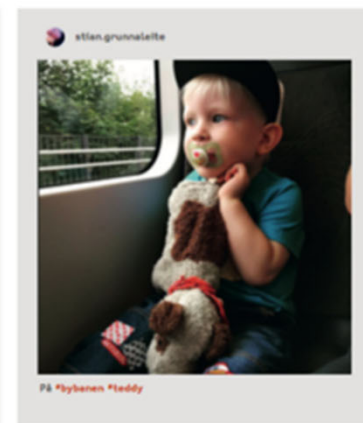
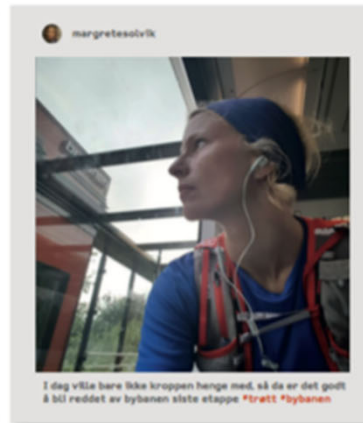
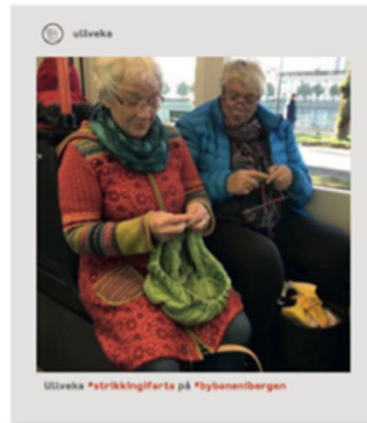
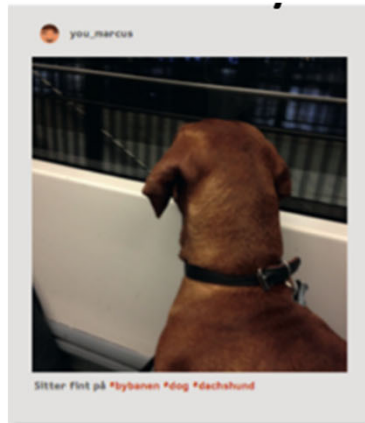

Kvalitet i alle ledd– «den gode reise»

bybanen utbygging

Bybanen er blitt «Banen vår»

Vi er stolte over Bybanen vår!

Bybanen tar av på Flesland:

- Vi slipper å planlegge eller vente på noe som helst

GÅR: Mattias Olsson og Anita Mala tar ofte bena fatt i hverdagen. – Jeg går alltid på jobb, sier Mala. FOTO: GEIR MARTIN STRANDE

Stadig flere bergensere dropper bilen

Ny undersøkelse viser at andelen som reiser med bil går ned i Bergen. Samtidig sliter man med å få fart på syklingen.

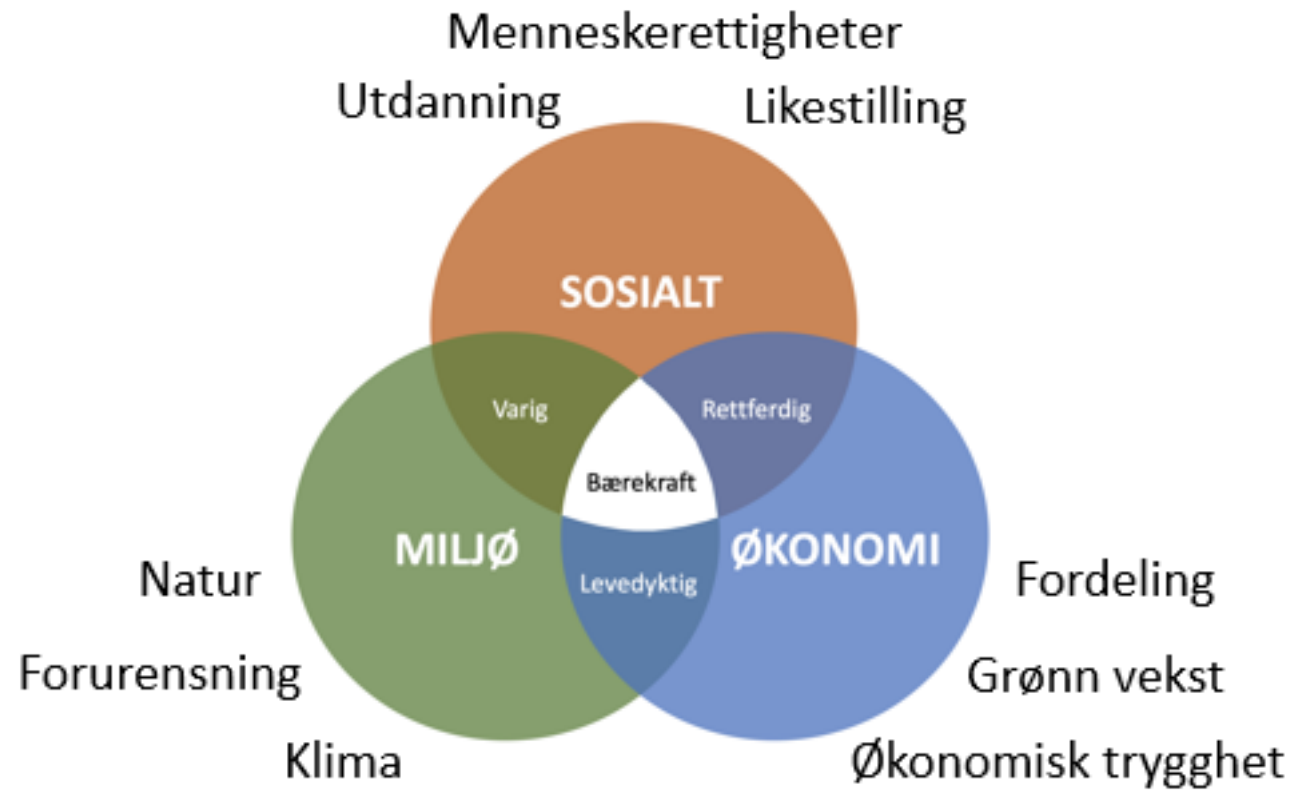
- I snitt 90 000 daglige påstigninger
- Rundet 100 millioner påstigninger siden 2010 høsten 2019
- Over 23 millioner påstigninger i 2023
- Reduserer biltrafikk og bidrar til å nå klima og bærekraftsmål
- Ruster opp gang – og sykkelveier

bybanen utbygging

bybanen utbygging

Bærekraft!

Hovedmål i bærekraftstrategien

Vi skaper den gode reise for alle

Vi reduserer klimafotavtrykket i prosjektering, bygging og drift av Bybanen

Vi kjenner vår miljøpåvirkning og jobber for å redusere den

Vi fremmer et godt og seriøst arbeidsliv for alle

Vi utvikler en bærekraftig leverandørkjede og drar bransjen i en grønnere retning

Virkemidler

- Grønnere bybane
- Seriøsitetskrav og etiske bestemmelser
- Innovasjon og utvikling

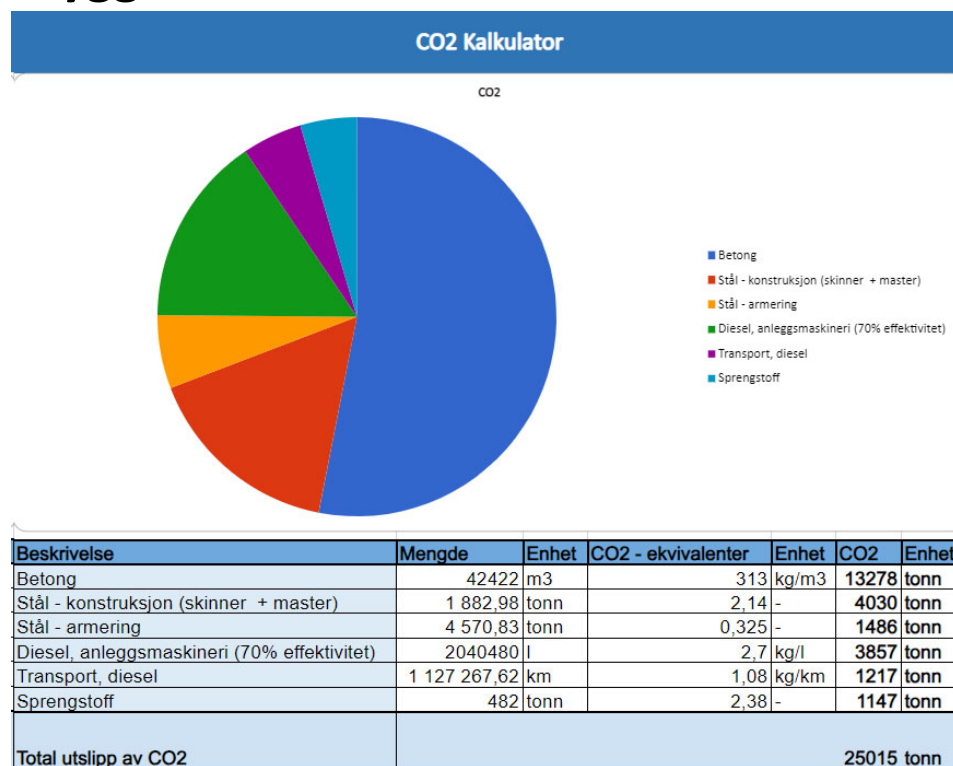

bybanen utbygging

Grønnere bybane - Påvirkningene våre

Betong, armering, konstruksjonsstål, energiforbruk

Byggetrinn 3

Byggetrinn 4

Tabell 14: Klimagasspåvirkning delt etter fag og livsløpstadier for Bybanen BT4 i regnskapet

Fagkategori	Produktstadiet og transport (A1-A4)	Gjennomføringsstadiet; Anlegg og massetransport (A5)	Bruksstadiet (B4-B6)	Totalsum
	tonn CO ₂ e			
Massehåndtering		16 104		16 104
Konstruksjon	64 197			64 197
Vei, gang- og sykkelvei	6 197			6 197
Spor (D51)	10 621		4 961	15 582
Kjøreledningsanlegg (D43)	2 704		678	3 382
Elektro lavspent installasjoner (D45)	3 680			3 680
Totalsum	87 399	16 104	5 639	109 142

Grønnere bybane i BT4 – krav og evaluering

Krav og evaluerte tiltak

- Elektrisk persontransport
- Opprinnelsesgaranti på strøm
- Fossilfri diesel
- Krav til maskinalder og euroklasse på massetransport
- Lavkarbonbetong klasse A
- Utprøving av elektriske maskiner
- CEEQUAL (BREEAM Infrastructure)
-

Grønnere bybane i BT4 – hva oppnådde vi?

- **Betong:** Redusert med 11 726 tonn CO_{2e}
- **Energiforbruk (biodiesel):** Redusert med 8 475 tonn CO_{2e}
- **Opprinnelsesgaranti på strøm**
- **BREEAM Infrastructure (CEEQUAL):**
 - 2 entrepriser fikk Excellent (D12, D18)
 - 3 entrepriser fikk Very Good (D11, D13 og D14)
 - En prosjekteringskontrakt fikk Very Good (D73)

NB! Reduksjoner fra erstatning av diesel med strøm og endrede løsninger i utførelsen ikke mulig å skille ut i klimagassregnskap. Reduksjonene trolig enda større.

Alle betongarbeider (ca. 6500 m³) i D13-prosjektet ble utført i Lavkarbonbetong klasse A. Prosjektet oppnådde BREEAM Infrastructure-sertifisering til nivå Very Good.

BT5 - Markedsdialog om klimakrav

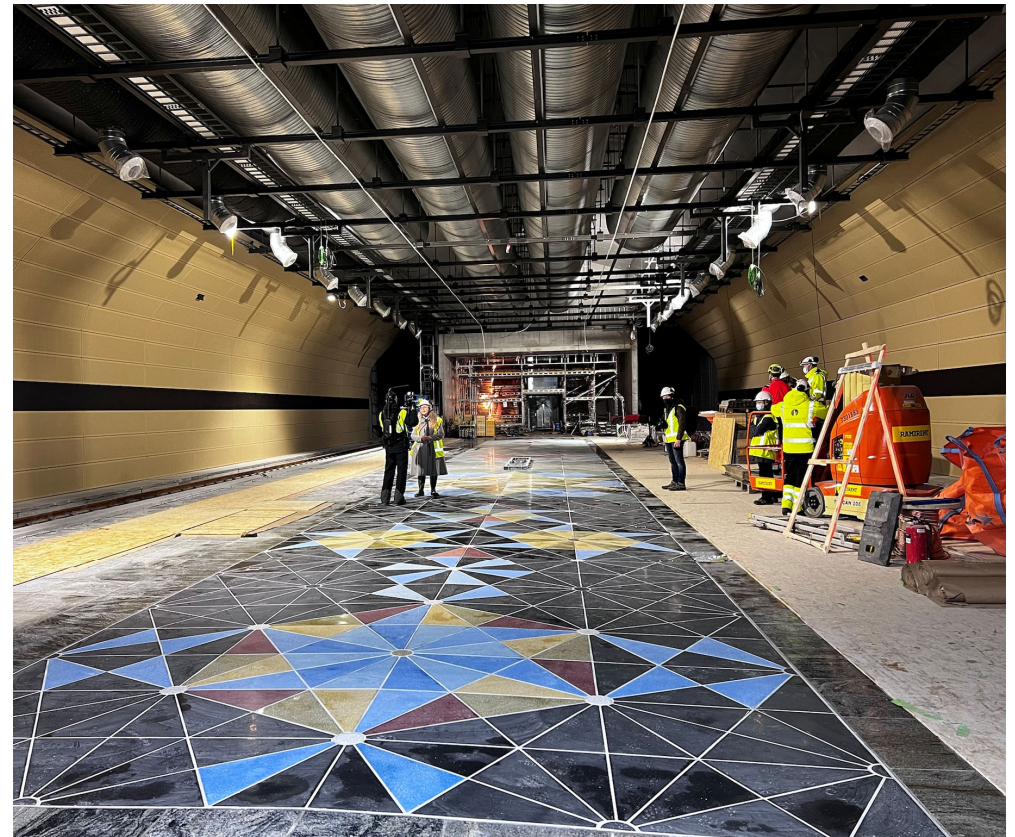
(Noen) tilbakemeldinger fra markedet

- **Direkte utslipp:**
 - Utslippsfri byggeplass egnet som tildelingskriterium
 - Må være lik praksis og liknende krav fra offentlige byggherrer - rammebetingelser
 - Byggherre må sørge for nok strøm til byggeplass
 - Lenger tid til rigging og planlegging for oppstart av fysiske arbeider
 - God tilgjengelighet i markedet på mindre utstyr, fremdeles noe å hente på større maskiner og massetransport
 - Forventer rask utvikling de neste årene
 - Byggherre må følge opp at kravene blir fulgt i utførelsen
- **Klimafotavtrykket:**
 - Lavkarbonklasse anses som standard i dag
 - Asfaltbransjen har god erfaring med CO2-prising i anbud
 - Bør stille krav til EPD
 - Klimakalkyle i tilbud

Formål – innkjøp viktig for helheten

- «Loven skal fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser. Den skal også bidra til at det offentlige opptrer med integritet, slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte.»
- Innkjøp en hovedprosess, legger fundamentet for prosjektet
- Er ikke nok å følge regelverket, det er minimumskravene
- Gode innkjøp sikrer god gjennomføring av oppdraget vårt, sikre forståelse, kompetanse og effektiv gjennomføring, redusere risiko for begge parter

30% kravet

- Vi må ikke miste blikket på målsetningene
- 30% ikke en målsetning i seg selv
- Verktøy for å nå målsetningene
- Vi må kjenne avtrykket og sette mål for miljøet for prosjektet
- Vi må gjøre konkrete vurderinger på kvar enkelt entreprise / anskaffelse som sikrer at vi velger den beste leverandøren for den spesifikke jobben
- Sette gode krav og kriterier er essensielt og krever godt håndverk og forpliktelse

2 Åsane BT5

5

Verstikk
bykes kommunne